

การจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับชีวิต และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The effect of the use of the GPAS 5 Steps Program, together with Graphic Organizer Techniques, on learning achievements in the subject of Law and Life, including the analytical thinking abilities, of Students in Grade 9

ทิพย์สุดา ชูบุญส่ง^{1*}, กิตติธัช คงชะวัน² และนพเก้า ณ พัทลุง³

Thipsuda Chuboonsong^{1*}, Kittithat Khongchawan² and Noppakao Naphatthalung³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ Graduate student, Master of Education Program, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Thaksin University.

² ดร., สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Dr., Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Thaksin University.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ

³ Asst. Prof. Dr., Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Thaksin University.

*Corresponding author, E-mail: Thipsudachu@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายกับชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก 2) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนสภาราชนี จังหวัดตรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 45 คน แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังการทดลอง เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง กฎหมายกับชีวิต จำนวน 5 แผน 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับชีวิต เป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ฉบับละ 30 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถใน

การคิดวิเคราะห์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ฉบับละ 20 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรื่อง กฎหมายกับชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps, เทคนิคผังกราฟิก, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การคิดวิเคราะห์

Abstract

The objectives of the research were; 1) to compare learning achievements in the subject of 'Law and Life' of students in Grade 9 before and after being taught using the GPAS 5 Steps Program, together with graphic organizer techniques, 2) to compare the analytical thinking ability of students in Grade 9, before and after being taught using the GPAS 5 Steps Program, together with graphic organizer techniques, 3) to study the satisfaction of students in Grade 9 towards being taught using the GPAS 5 Steps Program, together with graphic organizer techniques. The research was conducted using 45 Grade 9 students from class Matthayom 3/3 of Saphachinee Trang School, in the 2nd semester of the academic year 2021, using the one-group pretest-posttest design.

Data collection tools used in the research were; 1) a set of 5 lesson plans using the GPAS 5 Steps Program, together with graphic organizer techniques, for learning about the subject 'Law and Life', 2) a set of 2 learning achievement tests, using multiple-choice questions with 4 options, totaling 30 questions, to measure the achievements before and after the lessons, 3) an analytical thinking ability test using multiple-choice questions with 4 options, totaling 20 questions, to measure the abilities before and after lessons, 4) a questionnaire measuring Grade 9 students' satisfaction towards being taught using the GPAS 5 Steps Program, together with graphic organizer techniques, based on the 5-point

Likert Scale, with a total of 20 questions. Statistical methods used in the data analysis were; mean, standard deviation, and t-test. The research revealed:

1. After being taught using the GPAS 5 Steps Program, together with graphic organizer techniques, Grade 9 students achieved higher learning results in the subject of 'Law and Life', compared to before being taught, with a significance level of 0.01.

2. After being taught using the GPAS 5 Steps Program, together with graphic organizer techniques, Grade 9 students achieved higher analytical thinking abilities, compared to before being taught, with a significance level of 0.01.

3. After being taught using the GPAS 5 Steps Program, together with graphic organizer techniques, Grade 9 students were satisfied with the process at the highest level.

Keywords: GPAS 5 Steps Learning Management, Graphic Organizers Technique, Analytical Thinking, Learning Achievement.

บทนำ

สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมยุคข้อมูลข่าวสารที่สื่อและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต การติดต่อสื่อสาร สืบค้นข้อมูลต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วส่งผลต่อวิถีชีวิตตั้งแต่เด็กจนถึงวัยสูงอายุ การรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อและเทคโนโลยีโดยขาดการคิดวิเคราะห์ ทำให้เกิดผลเสียต่อตนเอง และสังคม ดังนั้นการอยู่ร่วมกันในยุคข้อมูลข่าวสารนี้ จึงต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เท่าทันข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีโดยการพัฒนาความรู้และการคิดวิเคราะห์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เชิงสร้างสรรค์ นำไปสู่การใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเท่าทันสถานการณ์ต่อการเติบโตของสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ เล็งเห็นความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นพื้นฐานของการคิดขั้นสูง จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องในการจัดการศึกษาไทยนั้นได้มีการพัฒนาและเสริมสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์ของคนในชาติมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากได้ดำเนินการกำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 กำหนดให้สถานศึกษาฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ คิดเป็น และทำเป็น การกำหนดสมรรถนะของผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1) ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร 2) ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ 3) ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ผู้เรียนจะต้อง มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง ที่ผ่านมายังมีจุดที่ควรพัฒนา ในปีการศึกษา 2561-2563 จากรายงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 34.15 ร้อยละ 32.65 และร้อยละ 30.29 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ร้อยละ 70 นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่า นักเรียนไม่สามารถจัดระบบข้อมูลของเนื้อหา ที่เรียนได้ เนื่องจากเนื้อหาที่มีจำนวนมาก ขาดเทคนิคที่นำมาจัดการข้อมูล และการจัดการเรียนรู้ของ ครูผู้สอนยึดครูเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย ขาดความมั่นใจในการเรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือร่วมแลกเปลี่ยนรู้ได้ดีเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งส่งผลต่อการคิดของนักเรียน ทำให้ขาดความสามารถ ในการคิด คิดไม่เป็น แก้ปัญหาไม่เป็น ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ วิธีการวัดผลและ ประเมินผลที่มุ่งพัฒนาการคิด

กระบวนการเรียนรู้ 5 Steps เป็นแนวการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสืบสอบตามทฤษฎี การสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist) ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน โดยเริ่มต้น จากปัญหาเพื่อให้ นักเรียนได้แสวงหาความรู้ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการสร้างผลงานเพื่อตอบ แทนสังคม อันจะส่งผลให้นักเรียน เกิดการพัฒนาความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ รวมถึงคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน ปลุกฝังให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ (พิมพ์ พันธ์ เดชะคุปต์, 2557) โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้มีความ สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กระบวนการเรียนรู้ 5 Step และแนวคิดการพัฒนาทักษะการ คิด GPAS คือ 1. Gathering: G การรวบรวม คัดเลือกข้อมูล 2. Processing: P การจัดกระทำข้อมูล 3. Applying: A การประยุกต์ใช้ความรู้ 4. Self-Regulating: S การกำกับตนเอง ที่กล่าวถึงข้างต้น สถาบันพัฒนาคุณภาพ วิชาการ (พว.) ได้นำมาสังเคราะห์หลอมรวมเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด เน้น ผู้เรียนสร้างความรู้ ใช้ความรู้ ผลิตผลงาน เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps ดังนี้ Step 1 ขั้นรวบรวมข้อมูล (Gathering) Step 2 ขั้นคิด วิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) Step 3 ขั้นปฏิบัติ และสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge) Step 4 ขั้นสื่อสาร และนำเสนอ (Applying the Communication Skill) Step 5 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคม และจิตสาธารณะ (Self-Regulating) นำมาบูรณาการเพื่อใช้จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีเป้าหมาย หลักเพื่อ พัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพทั้งนี้การคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นปัญหาที่สามารถพัฒนาได้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เป็นการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจาก ปัญหาให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง อันจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีความหมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps มาใช้ในจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดวิเคราะห์

การใช้ผังกราฟิกในการจัดการเรียนรู้เป็นอีกกระบวนการที่สามารถพัฒนากระบวนการคิดของมนุษย์ ผังกราฟิกเป็นแผนผังทางความคิด ซึ่งประกอบด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมโยงอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้โครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้นเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นได้ง่ายขึ้น อยู่ในแบบที่อธิบายให้เข้าใจและจำจดได้ง่าย เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสามารถจำได้จากเนื้อหาที่เรียนก็สามารถนำไปต่อยอดความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น และเป็นกระบวนการให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ เพราะผังกราฟิกเป็นรูปแบบการจัดการความคิดโดยใช้สี ภาษา และภาพ เป็นสื่อให้เกิดการคิดแบบจำแนกแยกแยะข้อมูลออกเป็นส่วนย่อย ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างความรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (ทิตินา แคมมณี, 2563)

จากความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงสนใจที่จะศึกษากระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับชีวิต และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ผูกการสังเกต การตั้งคำถาม การคิดวิเคราะห์ การสื่อสารนำเสนอ สามารถสร้างผลงานจากความรู้ที่ได้ และประเมิน ปรับปรุง แก้ไขจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพกว่าเดิมได้ ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์และสรุปความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยให้ผังกราฟิกที่เหมาะสม และนำไปสู่การต่อยอดความรู้พัฒนาเป็นผลงานได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายกับชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 11 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 440 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 45 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน เวลาเรียน 15 ชั่วโมง มีค่า IC เท่ากับ 1.00

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน (Pretest) - หลังเรียน (Posttest) เรื่องกฎหมายกับชีวิต เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 30 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.36 - 0.71 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22 - 0.58 และค่าความเชื่อมั่น (KR-20) เท่ากับ 0.75

3. แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียน (Pretest) - หลังเรียน (Posttest) เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.51 - 0.71 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22 - 0.49 และค่าความเชื่อมั่น (KR-20) เท่ากับ 0.70

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ครอนบาค เท่ากับ 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับชีวิต จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 40 นาที

2. ทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 20 ข้อ โดยใช้เวลา 30 นาที

3. ดำเนินการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก จำนวน 5 แผน เป็นเวลา 15 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง

4. ทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับชีวิต จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 40 นาที

5. ทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 20 ข้อ โดยใช้เวลา 30 นาที

6. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก จำนวน 20 ข้อ โดยใช้เวลา 30 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความสอดคล้อง (IOC), ค่าความยากง่าย (p), ค่าอำนาจจำแนก (r), ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน การทดสอบค่าที (t - test) แบบ Dependent

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายกับชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	45	16.73	3.25	-23.20**
หลังเรียน	45	25.42	2.21	

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับชีวิต โดยใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนโดยเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนเรียนเท่ากับ 16.73 คะแนน และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังเรียนเท่ากับ 25.42 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 3.25 หลังเรียนเท่ากับ 2.21 ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก

แบบวัดการคิดวิเคราะห์	n	($\bar{X}$)	S.D.	t
ก่อนเรียน	45	10.47	1.67	-30.82**
หลังเรียน	45	17.07	1.84	

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 แสดงว่าการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก พบว่า มีคะแนนโดยเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนเรียน เท่ากับ 10.47 คะแนน และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังเรียนเท่ากับ 17.07 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 1.67 หลังเรียนเท่ากับ 1.84 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสาระการเรียนรู้	4.61	0.57	มากที่สุด
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	0.57	มากที่สุด
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.65	0.54	มากที่สุด
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.55	0.56	มากที่สุด
รวม	4.60	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก พบว่าคะแนนด้านสาระการเรียนรู้โดยเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.61 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.57 นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด, คะแนนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.57 นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด, คะแนนด้านสื่อการเรียนการสอนโดยเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.65 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.54 นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด, ด้านการวัดและประเมินผลโดยเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.55 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และคะแนนรวมทั้งหมดโดยเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.60 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 จะเห็นได้ว่าในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรื่อง กฎหมายกับชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายกับชีวิต และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายกับชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากการจัดการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ประกอบไปด้วยขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นการรวบรวมข้อมูล (Gathering) เริ่มจากการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้สังเกต สงสัย กระตุ้นความสนใจ ตระหนักในปัญหาตั้งสมมติฐาน ตั้งข้อสงสัย กำหนดเป้าหมายเพื่อรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 1 นี้จะเป็นขั้นดึงดูดความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น เช่น ครูสอนกฎหมายอาญา ครูจะใช้คำถามไปที่ผู้เรียนก่อน เช่น การร่วมกันอย่างสงบสุขสามารถทำได้อย่างไร กฎหมายอาญามีความสำคัญอย่างไร นักเรียนจะเริ่มคุยปรึกษาหารือกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน ว่าคำตอบที่จะตอบครูออกไปคืออะไร สังเกตได้จากการคุยกันของนักเรียนในห้องเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) เป็นการจัดการทำข้อมูลโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แผนภาพความคิดมาจัดความคิดให้เป็นระบบ เช่น การจำแนก จัดลำดับ เชื่อมโยง และวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge) ลงมือปฏิบัติตามแผนงาน และสรุปเป็นความรู้ ความคิดรวบยอด และขั้นที่ 4 ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill) นำร่องรอยการ ร่องรอยการทำงาน การแก้ปัญหาจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพกว่าเดิม จนสามารถสรุปเป็นหลักการและนำเสนอ และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating) เป็นการประเมินเชิงระบบเพื่อให้เห็นจุดอ่อนจุดแข็งของกลไก ทีมงานและตนเอง เพื่อปรับปรุงแก้ไข และปรับเปลี่ยนคุณค่าด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เพื่อเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก จึงเป็นขั้นตอนและจุดเน้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง เริ่มจากการที่ครูออกแบบการเรียนรู้โดยครูต้องกำหนดว่านักเรียนจะสรุปความรู้ จากเรื่องที่เรียนเป็นข้อความรู้ จากการเรียบเรียงความคิดของตนเองในการสรุปความคิดรวบยอดความสัมพันธ์หลักการและทฤษฎีที่เรียนรู้นั้น กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเก็บข้อมูล และ

เลือกข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง เป็นการนำข้อมูลมาจัดกระทำเป็นกลุ่ม เป็นหมวดหมู่ จำแนกเพื่อให้ได้ความรู้ตามที่กำหนดไว้ จากนั้นนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ สิ่งที่ได้จากกระบวนการเหล่านี้ จะตกผลึกภายในตัวของผู้เรียน จะกลายเป็นตัวตนเป็นบุคลิกภาพของผู้เรียนและสะท้อนออกมาในภาระงานหรือการปฏิบัติที่ครอบคลุมหมาย เพื่อวัดและประเมินผลในเรื่องที่สอนการเรียนรู้ตามขั้นตอนนี้ครูต้องฝึกการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบทบทวนการคิด พุด ทำ เสมอ ๆ เพื่อปรับปรุงงานในขณะดำเนินการให้ดียิ่งขึ้น (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2561)

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐพงษ์ ศิริวิริยานันท์ (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่องทวีปยุโรปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ทวีปยุโรป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรองแก้ว ทองชู (2564) ซึ่งได้ศึกษาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ทำความเข้าใจกับสถานการณ์ ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการจำแนกแยกแยะแจกแจงองค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลออกเป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ การประเมินผลหรือสรุปใจความสำคัญของสิ่งนั้น ๆ เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก สนับสนุนให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิดในทุกขั้นตอน แต่ขั้นที่สำคัญที่นำไปสู่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์คือขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ ขั้นที่ 4 ขั้นสื่อสารและนำเสนอ และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นขั้นที่นักเรียนจะต้องนำความรู้วิธีการทำงานกระบวนการแก้ปัญหาและค่านิยมที่ดีไปใช้ในชีวิตจริงเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับ (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2561) การจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เป็นขั้นตอนและจุดเน้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง เริ่มจากการที่ครูออกแบบการเรียนรู้โดยครูต้องกำหนดว่านักเรียนจะสรุปความรู้จากเรื่องที่เรียนเป็นความรู้ จากการเรียบเรียงความคิดของตนเองในการสรุปความคิดรวบยอด ความสัมพันธ์ หลักการ และทฤษฎีที่เรียนรู้นั้นกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองเช่นนี้ จะเกิดขึ้นได้เมื่อครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเก็บข้อมูล และเลือกข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง เป็นการนำข้อมูลมาจัดกระทำ

เป็นกลุ่มเป็นหมวดหมู่จำแนกเพื่อให้ได้ความรู้ตามที่กำหนดไว้ จากนั้นนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง ใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ สิ่งที่ได้จากกระบวนการเหล่านี้ จะตกผลึกภายในตัวของผู้เรียนจะกลายเป็นตัวตนเป็นบุคลิกภาพของผู้เรียน และสะท้อนออกมาในภาระงานหรือการปฏิบัติที่ครอบคลุมหมาย เพื่อวัดและประเมินผลในเรื่องที่สอนการเรียนรู้ตามขั้นตอนนี้ครูต้องฝึก การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบทบทวนการคิด พุด ทำ เสมอ ๆ เพื่อปรับปรุงงานในขณะดำเนินการให้ดียิ่งขึ้น และสามารถวัดการคิดวิเคราะห์ที่ได้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) วิเคราะห์ความสำคัญหรือวิเคราะห์เนื้อหาของสิ่งต่าง ๆ หมายถึงการแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่าอะไรสำคัญ หรือจำเป็นหรือมีบทบาทที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุตัวไหนเป็นผล 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาว่าความสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันกันอย่างไร 3) วิเคราะห์หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างของระบบของเรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้น อยู่ได้เนื่องจากอะไรโดยยึดอะไรเป็นหลักแกนกลางมีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง มีเทคนิคอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของบลูม Bloom อ้างถึงใน (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2553) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึงรูปแบบความสามารถในการแยกแยะ เพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์เรื่องราว หรือเนื้อหาต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล และเป็นเหตุอย่างนั้นอาศัยหลักอะไร ความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบ่งแยกประเด็นสำคัญออกเป็น 3 ด้านดังนี้ 1. วิเคราะห์ความสำคัญหรือวิเคราะห์เนื้อหาของสิ่งต่าง ๆ หมายถึง การแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่าอะไรสำคัญ หรือจำเป็นหรือมีบทบาทที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล 2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์หมายถึง การค้นหาว่าความสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันกันอย่างไร 3. วิเคราะห์หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างของระบบของวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่ได้เนื่องจากอะไร โดยยึดอะไรเป็นหลักแกนกลางมีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง มีเทคนิคอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ ว่าเป็นการระบุเรื่องหรือปัญหาจำแนกแยกแยะเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดกลุ่ม อย่างเป็นระบบ ระบุเหตุผลหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจแก้ปัญหา/คิดสร้างสรรค์

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรรณ ศรีหวงศ์ (2562) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรองแก้ว ทองชู (2564) ซึ่งได้ศึกษาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีคะแนนเฉลี่ยของการ

คดีวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ประกอบด้วย ขั้นตอนและกิจกรรมที่หลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ได้ฝึกสังเกต ตั้งสมมติฐาน วางแผนการทำงาน และการสื่อสารนำเสนอ ส่งผลทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน ซึ่ง หนึ่งนุช เพ็งพุ่ม (2550) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เมื่อรู้สึกดีใจก็จะเกิดการเรียนรู้ได้ดีและมีความสุข แต่ถ้ารู้สึกไม่พอใจก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้และเกิดความทุกข์ ซึ่งความรู้สึกนี้จะถูกเก็บไว้นาน ดังนั้นจึงต้องทำให้นักเรียนเกิดความพอใจต่อการเรียนให้มากที่สุด เพราะจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐพงษ์ ศิริวิริยานันท์ (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่องทวีปยุโรปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา เรื่อง ทวีปยุโรป โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรองแก้ว ทองชู (2564) ซึ่งได้ศึกษาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายกับชีวิต ในระดับมัธยมศึกษา

1.2 ครูควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนนำไปใช้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 ก่อนการจัดการเรียนรู้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการปฐมนิเทศ เพื่อเป็นการปรับพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจ ให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับรูปแบบวิธีการจัดการโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก

1.4 การจัดกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนสังเกต สนใจ ตระหนักในปัญหา ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้เรียนคิด

แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และนักเรียนมีโอกาสดูความคิดเห็น โดยให้เวลานักเรียนในการคิด ระดมสมอง ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนอย่างอิสระ ไม่รีบสรุปเนื้อหาเร็วเกินไป เพื่อนำไปสู่คำตอบซึ่งเป็นการสร้างองค์ความรู้

1.5 ควรให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสร้างผังกราฟิกแบบต่าง ๆ ให้มาก เพราะจะทำให้นักเรียน สามารถสร้างผังกราฟิกได้หลากหลายและทันตามเวลาที่กำหนด และมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกจากผังกราฟิก เช่น การใช้คำถาม การใช้เทคโนโลยี การทำโครงการ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกในเนื้อหาอื่น ๆ เช่น สารศาสนาและจริยธรรม สารเศรษฐศาสตร์ สารประวัติศาสตร์ สารภูมิศาสตร์ เป็นต้น

2.3 ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ไปใช้ในกลุ่มสาระอื่นที่นอกเหนือจากกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กรองแก้ว ทองชู. (2564). *การพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก*. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ครั้งที่ 1 The 1st CRRU National Conference on Local Development “วิถีชีวิตใหม่กับการพัฒนาท้องถิ่น” New Normal and Local Development Perspectives วันที่ 24-25 มิถุนายน 2564

ทิตนา แคมมณี. (2563). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2553). *การพัฒนาการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิค ฟรีดิ่ง.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2557). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรพรรณ ศรีหาวงศ์ 2562. การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ GPAS. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง. (2563). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง ปี2563 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. ตรัง: โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง.

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2561). การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ตามแนวทาง Backward Design ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps และการวัดประเมินผลแบบ Authentic Assessment ตามหลักสูตรอิงมาตรฐานในศตวรรษที่ 21.เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ. สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.).

รัฐพงษ์ ศิริวิริยานันท์. (2020). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง ทวีปยุโรปสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps. การประชุมวิชาการและนำเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5 “การวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Research to Make A CHANGE)” สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2564. จาก http://rtunc2020.rtu.ac.th/Production/proceeding/pdf/Oral%20Presentation/Oral4ED/5ED_O21.pdf

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2560). หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พุทธศักราช2551 ฉบับปรับปรุง2560. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.สืบค้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2564 จาก <http://academic.obec.go.th/document.php?ispage=2>

หนึ่งนุช เพ็งพุ่ม. (2543). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชา วิทยาศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง หน่วยของชีวิตและชีวิตพืช สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1โรงเรียนเทพศิรินทร์ พุแค จังหวัดสระบุรี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีเขต 1, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.